SAMSVAR 10 - By og land hand i hand

00:00:01

I dag så er vi samlet for å snakke om by og land om utviklinger i byer og i distriktene. Temaet koblet littegrann opp til at nibber ett av disse 4 svar instituttene fyller.

00:00:19

Er 50 år i år, og det å snakke om byer og regioner for et by og regionsforskningsinstituttet faller også ganske naturlig.

00:00:28

Derfor har vi fått lov til å bruke dette samsvar. Seminaret til å kuppe tematikken littegranne, så i dag så blir det by.

00:00:36

Plan hånd i hånd, som er tematikken neste gang 23. Juni så skal vi se på arbeidsledige unge har det som tema for samsvar da så har jeg fått reklamert litt for.

00:00:48

Det med oss i dag, og så opplegget på disse samsvarene som kanskje flere kjenner er at forskere møter politikere og forvaltning og få en litt sånn gjensidig realitetssjekk. Kanskje på hva som er viktig og betydningsfullt der ute.

00:01:05

Med oss i dag har vi på video Marianne Tønnessen fra ssb fra nibr. Så kommer samfunnsøkonom Steinar Johansen og statsminister gro sånt seg Johansen, så skal Hansen som skal innlede, og så har vi 3 stykker til å kommentere. Vi satser på at det.

00:01:20

Blir 3 der der ble vi 3 hei.

00:01:28

Etter at forskerne har kommet med sine innlegg dere har kommunale forvaltningskomiteen helge andré Njåstad fra frp kom med kommentarer. Det vil også kommunalpolitisk talskvinne i Arbeiderpartiet og første nestleder i samme komité, helga Pedersen.

00:01:43

Og så kommer styreleder i ks og leder av Telemark Høyre, gunn Marit Helgesen, til å komme med sine kommentarer.

00:01:49

Og etter det, så håper vi inderlig. Hvis jeg greier å styre tiden, bra nok at vi greier å få til noen spørsmål fra salen også.

00:02:00

Det var hvilken dag?

00:02:02

Bjørland han jan byene vokser mens utgangsstrøk mister arbeidsplasser og tjenestetilbud.

00:02:09

Vi lurer på om byenes vekst skjer på bekostning av distriktene. Ikke sant? Det er sikkert mulig å bygge et Norge, så får byer og omlandskommuner til å spille på lag. Men vi må også spørre om det faktisk har vært.

00:02:20

Ja i februar fikk vi meldingen om bærekraftige byer og sterke distrikter, og målet der er ganske klart. Det er å få til en politikk som styrker samarbeid, gir vekstkraft og likeverdige levekår i alle deler av landet, og et sentralt virkemiddel er regionreformen som vi sikkert kommer til.

00:02:37

Å høre mer om.

00:02:38

Men må vi også spørre oss, går kampen for likeverdige levekår og små regionale forskjeller på bekostning av våre muligheter til å løse grenseoverskridende utfordringer vi kan snakke om velferdstjenester, miljø, transport og så videre.

00:02:52

Spørsmålet er kanskje ikke om vi skal ha regional sentralisering eller nei, men hva som skal til for at sentraliseringen i regionene gir vekst, gode tjenester og en bærekraftig utvikling.

00:03:05

Hva slags sentralisering ønsker vi for å oppnå både likeverdige levekår og muligheten til å løse grenseoverskridende utfordringer og har vi virkemidlene til å få til dette? Og det er disse spørsmålene vi vil stille, og forhåpentligvis diskutere, og kanskje vi greier å.

00:03:22

Og og svare på hvor utfordringene ligger snarere enn å komme.

00:03:26

Til noen gode løsninger?

00:03:29

Det første innlegget er i form av videoklipp fra fra ssb her. Det er Marianne Tønnesen som holder til i usa akkurat nå, og har sendt oss et lite klipp hvor hun prøver å tematisere og si noe om befolkningsutviklingen i Norge.

00:03:48

Og denne flyktningen vi har fra land mot byer og ikke bare forteller hun oss. Det har også hørt at scenografien eller formen i dette innlegget også gjenspeiler.

00:04:01

Denne denne forflytningen littegrann så?

00:04:04

For å holde skjema, så starter vi.

00:04:10

Jeg jobber med.

00:04:13

Analyser og åpningskraft blir mer.

00:04:15

Helhetlig det er 4 kommuner endel som har.

00:04:17

Preget av befolkningsutviklingen i Norge. Det er befolkningsvekst.

00:04:21

Innvandring aldring portrettering skal fylle litt mer om hver av de.

00:04:27

Det forskningsfelt har vi hatt.

00:04:28

I Norge et.

00:04:29

Stort sett hvert år de siste 100 årene.

00:04:31

Tippet, det var nedgang i folketallet. Det var.

00:04:33

I 18. 82.

00:04:35

Grunnet massive utvandringen fra Norge til.

00:04:37

Amerika, men vanligvis er det altså.

00:04:39

Befolkningsvekst i Norge hvert eneste.

00:04:41

År og derfor har vært særlig.

00:04:42

Høyt de siste 10 årene.

00:04:45

For 50 år siden den vinter jeg.

00:04:47

Stiftet som var folketallet i Norge 3,8 millioner. Nå er det nesten 5,3 millioner som befolkningen i Norge har brukt med halvannen million bare.

00:04:55

50 år ja.

00:04:58

Innvandring er en viktig forklaring på denne befolkningsveksten. Innvandring til Norge for 50 år siden.

00:05:03

Var ikke særlig.

00:05:04

Høy så har.

00:05:05

Den økt og særlig økningen etter utvidelsen av eu i 2000, og.

00:05:08

4 med mange innvandrere fra øst, Europa jobb.

00:05:14

I dag er det over syv 100.000 timer allerede er i Norge.

00:05:19

Og så får vi se alle prix, hvis du går.

00:05:22

Tilbake 50 år.

00:05:23

I tid så.

00:05:23

Var det cirka en?

00:05:24

Million barn og unge.

00:05:25

Eller personer under 16 år i Norge.

00:05:28

Det tallet er omtrent akkurat det samme i dag.

00:05:31

Som barn og unge er ikke blitt noen flere, men.

00:05:33

Hun gruppa som var?

00:05:34

Høyt kraftig er de aller eldste.

00:05:37

Så det har blitt mer dobbelt så mange personer. 70.

00:05:40

År eller mer i dag i forhold til hvordan?

00:05:42

Det var 50 år siden.

00:05:47

Nå er det cirka 600.

00:05:48

1000 personer i Norge som er kjøpt i år.

00:05:50

Eller mer?

00:05:51

Det var aldri.

00:05:52

Og så til slutt det siste sentralisering i den diskusjonen om sentralisering i Norge. Så prøver vi ISB å si 2 ting vi sier. Ja, det er en tydelig sentralisering i Norge. Det har det vært lenge, men samtidig det at det var en sentralisering betyr ikke nødvendigvis at den nedgang i folketallet, industrikommuner og hvis befolkningsveksten er høy nok, så kan det også komme kommuner til gode.

00:06:16

Men hvis vi igjen går 50 år tilbake.

00:06:17

I tid.

00:06:18

Så og sammenligner med.

00:06:20

En grad, så er det noen kommuner som.

00:06:21

Har hatt veldig kraftig vekst.

00:06:23

Cirka 50 kommuner.

00:06:24

Har han mer enn en dobling av?

00:06:26

Folketallet, og det er typisk som kommuner.

00:06:28

Litt allstor her som noe død, eller Sandnes.

00:06:31

Og ikke minst som.

00:06:32

Kommuner som ligger i nærheten.

00:06:33

Av storbyer altså kommuner som ligger rundt Oslo.

00:06:36

Rundt, Stavanger, Bergen.

00:06:37

Trondheim har et veldig kraftig vekst.

00:06:41

Og så er det ganske mange kommuner som har hatt nedgang i folketallet.

00:06:45

Hvis du sammenligner.

00:06:46

Med sånn som det var på slutten?

00:06:47

Av sekstitallet, det er cirka 170.

00:06:49

Kommuner, hvis mindretallet som er kjapt hentet ut nå stemmer.

00:06:53

Et eksempel der oppå som i?

00:06:55

19 sekstisyv hadde 2000.

00:06:56

500 innbyggere, cirka.

00:06:58

Og nå er.

00:06:58

De nede i under 1000 innbyggere, så noen.

00:07:00

Kommuner har vært en kraftig nedgang i folketallet.

00:07:03

Så ja, det er en tydelig sentralisering.

00:07:05

Det skyldes både at.

00:07:06

Folk flytter fra distriktene og inn til sentrale strøk.

00:07:10

Det skyldes at.

00:07:10

Innvandrerne som kommer til Norge oftere ender opp i sentrale strøk.

00:07:14

Og så skyldes det.

00:07:15

Også at det fødes mange barn i sentrale.

00:07:17

Strøk, så vi hadde storbyen nå, så fødes det.

00:07:19

Flere enn det dør.

00:07:24

En del av dette bildet med sentralisering er altså.

00:07:27

Dette med aldring.

00:07:28

Aldringen som vi snakket om tidligere, er mye kraftigere.

00:07:31

I distrikts Norge enn det er i sentrale strøk.

00:07:34

Det henger sammen med at det er mange av de som flytter som er i ung alder. Tips.

00:07:38

2030 årene.

00:07:39

Og så blir de.

00:07:40

Gamle veiene igjen.

00:07:42

Og når de unge flytter, så er det så.

00:07:43

Færre til å.

00:07:44

Få barn industrikommunene.

00:07:48

Så altså ja, vi har en sentralisering i Norge, men når vi har så hyggelig befolkningsvekst som vi har de.

00:07:55

Siste 10 åra så er.

00:07:56

Det også mange distriktskommuner.

00:07:58

Som har opplevd vekst i folketallet.

00:08:01

16 20 for.

00:08:03

Behøver ikke bety avfolkning av distriktene eller betyr at distriktene.

00:08:06

Vokser ikke fullt så.

00:08:07

Raskt som i sentrale strøk, og.

00:08:09

Så er.

00:08:10

Det finske kommuner som har vokst.

00:08:12

Raskt de siste årene.

00:08:13

Også for eksempel Hemsedal, Frøya bø i.

00:08:17

Telemark har en veldig kraftig vekst.

00:08:19

De siste 5 årene.

00:08:21

Så altså, mens typiske nordmenn for 50 år siden var det relativt unge. Sjelden hadde utenlandsk bakgrunn og oftere bodde på bygda, så er Dagens typiske muligheter endrer litt mer vikarer.

00:08:36

Vanskelig innvandrere.

00:08:37

Og det er flere av vold.

00:08:39

Vi bør få med.

00:08:40

Framskrivingen tror vi.

00:08:41

Hadde trendene kommer til å fortsette etter.

00:08:43

De tror at det fortsatt vil være befolkningsvekst i.

00:08:45

Norge i vår smidige kraftig.

00:08:48

Og men ikke like høyt som.

00:08:49

Det siste tiåret.

00:08:50

Takk den vekten kommer først og fremst.

00:08:53

Blant innvandrere og blant eldre.

00:08:55

Og vi visste at det kom.

00:08:56

Til å være mange.

00:08:57

Flere eldre innvandrere i Norge enn det er.

00:09:00

I tillegg kommer vekten først.

00:09:01

Og fremst i sentrale strøk.

00:09:03

Hvor begynner vokser mye.

00:09:05

Og det gjør også bygget i nærheten av gebyrene og kommunene som ligger rundt storbyene.

00:09:05

Og så.

00:09:10

Det var 10.

00:09:10

Prosent er de kommunene som ligger rundt Oslo dager, Bergen og Trondheim er det ikke.

00:09:15

Flaks det best i befolkningsframskrivingene.

00:09:19

Når det gjelder de mindre sentrale.

00:09:21

Kommunene Sandaker så ikke videoveggen leker med folketallet der i hovedalternativet vårt, men endel kommuner kategorier.

00:09:28

Beklager det helt.

00:09:28

Av og lokket var eksempel. Derfor så er vedtaket framover.

00:09:32

Blir mot slutten av denne tiden.

00:09:36

Dette er også kombinert med ankringen i distriktene sånn.

00:09:39

At mange av de.

00:09:41

Kommunene frist kommunene som allerede har manglende.

00:09:44

Kan komme til å opprette sterkt alle midtre framover.

00:09:47

Sånn at i tjueførti?

00:09:48

Kan få mye som tilbyr prosent av befolkningen i.

00:09:51

Området sitt kommuner.

00:09:52

Vercetti år eller mer altså nesten hver.

00:09:54

Tredje person 70 år etter med i kommuner som finne og beiarn vanylven og eggedal. Det er en utfordring som mange blitt.

00:10:03

Mye, du kommer til å merke det var.

00:10:06

Det var det hun hadde gitt dere ønsker.

00:10:08

Å lese den.

00:10:13

Takk for meg og ha et internt i dag.

00:10:18

Sånn da var første innlegget klart der om ikke annet vanskeligere å høre folk som er i byene enn på på distriktene.

00:10:30

Neste person er live er hos her, og det er Steinar Johansen som er samfunnsøkonom og seniorforsker ved nibber, og han skal snakke om økonomiske utviklingsmidler, betydning for fylkeskommunen som regional samfunnsutvikler. Fylkeskommunen har veldig mange fans på nibber, og det er noe vi liker å snakke om det her.

00:10:51

Og det er littegrann inn på dette mellomnivået. Vi har også kommer til å fokusere i dag.

00:10:57

Så vær så god.

00:10:59

Vær så god Steinar.

00:11:02

Takk, jeg vet ikke om dere hører meg eller noen ting.

00:11:04

Jeg det? Det er greit.

00:11:06

Jeg vet ikke om jeg er fan av fylkeskommunen, men det kan man jo diskutere. Det er vel en del politikere som ikke er det, og så er det kanskje noen andre som er det i større grad. Det jeg skal snakke om i dag. Det er et prosjekt som vi akkurat har gjort for ks.

00:11:26

Som ble gjennom våren 2 2017 som nå er under godkjenning og publisering, og jeg bare fått beskjed om at krf er ikke godkjent. Det sier sånn at det jeg sier står for er gjort med utgangspunkt eller jeg med utgangspunkt i vår analyse, og det er våre vurderinger ikke KS sine jeg kommer med.

00:11:47

Det er altså kniber sammen med Trøndelag forskning og utvikling.

00:11:51

Gjennomført prosjektet.

00:11:54

Ja i dag så er jeg nødt til å gjøre noe utvalg. Det er en en stor rapport, så jeg må gjøre noe.

00:12:00

Utvalget av det som jeg skal, det som jeg har gjort, så jeg skal snakke lite grann om bakgrunnen for dette her altså.

00:12:06

Det er jo regionale utviklingsmidler, betydning for samfunnsutviklerrollen og bakgrunnen er regionreformen, pluss at det har vært kutt i det som kalles regionale utviklingsfond.

00:12:18

Regionale utviklingsmidler det er altså øremerket støtte som kommer fra kommunal og moderniseringsdepartementet.

00:12:26

Til fylkeskommunen og kapittel 13. 50 på statsbudsjettet. Det har vært kutta og det de får har vært fordelt veldig forskjellig mellom fylkene som skal vise littegrann tall på.

00:12:39

Så har det også i forbindelse med statsbudsjettet tjuesytten blitt økt statlig kontroll med bruken av regionale utviklingsmidler. Skal jeg si littegrann mer om og til slutt, så skal jeg si lite grann om mulige konsekvenser av kutt og økt statlig kontroll for fylkeskommunen som utviklingsaktør.

00:13:00

Tenkte jeg skulle begynne med å si at sånne regionreformer. Det er jo ikke noe nytt. Jeg bare nevne 3 her i 2002, så ble den såkalte ansvarsreformen gjennomført. Da forsvant 60% av fylkeskommunens budsjett gjennom at gjennom sykehusreformen fylkeskommunen fikk et økt ansvar for regional utvikling ble oppnevnt som regional utviklingsaktør.

00:13:28

Og fikk også delegert ansvaret for øremerket midler fra kommunaldepartementet 13. 50 midlene.

00:13:37

I 2010 så var det jo en stor diskusjon i forkant av 2010 da om man skulle redusere antall regioner i Norge og det ble det ikke noe av. Men forvaltningsreformen det innebar likevel en styrking av fylkeskommunens regionale utviklingsansvar. Samtidig så fikk fylkeskommunen delegert ansvaret for det som tidligere het andre riksveier var det 5, 6 milliarder kroner du fikk der over. Rammetilskuddet. Og så fikk de en del sånne andre.

00:14:08

Ansvar de fikk.

00:14:10

Overtok 49% av eierskapet i Innovasjon Norge. De jobber med regionale forskningsfond, større ansvar for planlegging og så videre.

00:14:21

Regionreformen i 2020 den ble gjennomført nå da, og det er samtidig med kommunereformen som også er fra tjuetjue gidder noen å heller litt vannet jeg fortsatt.

00:14:31

Er så tørre Olsen, og da blir det færre fylker eller regioner. Jeg tror det fortsatt skal. Etter fylker går fra 19 til 10.

00:14:40

Det blir et valg i 2019 der hvor hvor man skal velge både velge politikere til både de nye kommunene og de nye regionene.

00:14:51

Fylkeskommunen da den får økt ansvar for samfunnsutviklingen i sin region, og den skal se på tvers av den kalle for den fragmenterte staten. Men det er fortsatt litt uklart egentlig hva det innebærer konkret.

00:15:11

Ja, når vi ser fylkeskommunen som som samfunnsutvikler, så kan du si at det er en fylkesmannen er samfunnsutvikler i bred forstand gjennom alt den gjør. Og det er altså tjenesteytere, forvaltningsorganer, regionale utviklingsaktører og regionalt folkevalgt nivå.

00:15:27

Dette omfatter blant annet ansvar for tannhelse videregående opplæring, opplæring rettet mot eget næringsliv, kultur, samferdsel, næringsutvikling og regional utvikling.

00:15:38

Så fylkeskommunens valg på alle disse områdene påvirker regional utvikling i fylket, så det er fylkeskommunens rolle som i bred eller som samfunnsutvikler bred først.

00:15:47

I smalere forstand, som er det vi har sett på dette prosjektet, så er.

00:15:53

Premisset utgangspunktet på mange måter har hatt fylkeskommunen er best på regional utvikling og på å se ulike forhold i sammenheng.

00:16:03

Den skal da i strategisk retning på utviklingen i regionen, blant annet gjennom fylkesplanen. Det skal ha ansvar for å mobilisere ulike aktører, både private og offentlige.

00:16:14

I regionen i felles målet helst, og den skal ha ansvar for å koordinere virkemiddelbruk og innsats og annen innsats i regionen.

00:16:23

Og det skal også se dette i sammenheng, og dette kommer med gro til å si littegrann mer om etterpå, så jeg skal ikke gå noe nærmere inn på det nå. Det er litt knapp tid, så vi får bare fortsette.

00:16:36

Så vi har også sett på den smale samfunnsutviklerrollen som er definert i stortingsmeldingen og proposisjonen som fulgte om regionreformen, samt i forarbeider til dette.

00:16:48

Og da er det viktig å huske på at fylkeskommunen har en bred samfunnsutviklerrolle, altså som jeg sa nettopp fylkeskommunen er en virkemiddelaktør. Dette gjør fylkeskommunen attraktivt for andre aktører.

00:17:03

I større grad enn det at en administr administrerer regional utvikling. Regionale utviklingsmidler som er det vi skal se på, går til drift av fylkeskommunens arbeid med regional utvikling og næringsutvikling.

00:17:16

Men det går også til og i større grad enn til administrative forhold, som vi skal se på noen tall som jeg har til prosjekter og tiltak der ute. Fylkeskommunen skal ha et sektorovergripende ansvar som hver enkelt statlig sektor og deres regionale avdelinger ikke har.

00:17:35

Det er ikke deres rolle, så her skal fylkeskommunen være sektorovergripende.

00:17:40

Subsidiaritetsprinsippet gjelder. Det betyr bare at man flytter ansvaret for utviklingen på det lavest mulige geografiske nivået, så det er fylkeskommunen som kan regional utvikling best, og som dermed derfor ikke klarer den samfunnsutviklerrollen.

00:18:00

Og en implikasjon av det som jeg ikke skal gå inn på, men som men som er interessant. Det er at man da ser regionen.

00:18:06

For seg og summen av regional utvikling er lik nasjonal utvikling. Det motsatte kunne vært at man tar utgangspunkt i det nasjonale nivået og sier at det skal spres utover på en måte for å si det enkelt.

00:18:14

Ble helt uten.

00:18:17

Det er jo en stor diskusjon om hva man skal fokusere på, så skal jeg vise noen tabeller og figurer eller stort sett figurer kun figurer.

00:18:24

Kanskje så så bare sånn raskt jeg skal. Jeg tenkte jeg ikke skulle si noe særlig om hvordan dette er postert. Her viser jeg bare total.

00:18:36

Make, fylkesmannen.

00:18:38

Ikke 61 posten som er kompensasjon for arbeidsgiveravgift, og vi ser at fra 2013 til i dag så har den gått.

00:18:46

Kraftig ned.

00:18:47

De ulike fargene viser bare at det er for hvert fylke da, så det dere ser at det er forskjell på fylkene.

00:18:54

Det var en sterk reduksjon fra 2013 til 2014, og fra 2014 til 2017 var det også en reduksjon. Det som er på grunn av noen endringer i postinndelingen i 2017, så er ikke tallene helt sammenlignbare da så.

00:19:09

Så har vi ikke tatt med det her, som.

00:19:16

Hvis vi ser endringen i gjennomsnitt for fylkene, så ser vi at det er store forskjeller, men i gjennomsnitt så er det cirka 24% reduksjon fra 2013, og der er det altså. Ja, her er jo fylkene bare gruppert fra fylke én til fylke, 20 fylket er det 13 som ikke finnes lenger. Bergen og nedgangen i gjennomsnitt er rundt den 25%, og det er jo da blant annet.

00:19:43

Fylkene i distriktene som har fått mye, mye, mistet, mye penger.

00:19:52

Så er det bare sortert bevilgningene i 2016 etter fylket.

00:19:59

Og her ser vi at.

00:20:01

Det er fylkene i Nord Norge som får mest og egentlig det hun kaller for distriktsfylker som får mest støtte over 60 posten. Ser du per innbygger, så endrer rekkefølgen seg nå. Men det er fortsatt sånn at det er distriktsfylkene som får mest per innbygger. I gjennomsnitt så er det 211 kroner per innbygger over 60 posten. Så gis det fylkene.

00:20:28

Minst de sentrale fylker så er det bruken av midlene nå er altså satt sagt noe. Bevilgningene bruken av midlene.

00:20:35

Dette er hele 13, 50 og dermed så endre rekkefølgen seg litt. Her er det altså. Her har man brukt pengene på ulike mål, og de målene er delt i hovedmål.

00:20:46

Det er de som står her, og så er det delmål for hvert hovedmål. At nå kan jeg lese opp de delmålene.

00:20:52

Det skal jeg ikke gjøre, men mål én er næring vekst og sysselsetting, og det er der de fleste.

00:21:00

Fylkene bruker mest, altså prioritet er det de fleste fylkene prioriterer.

00:21:05

Mål 2 og 3 som er forbedret rammebetingelser i byer og svake regioner og attraktive regioner og tjenestetilgang i svakere regioner. Det prioriterer de omtrent like høyt, da dette er sånn som situasjonen er nå.

00:21:23

Skal vi se?

00:21:25

Kan godt si mer om målene altså, men jeg tror vi bare går videre. Så kan fylkeskommunen velge å forvalte pengene selv eller fordele ut pengene til andre forvaltere.

00:21:36

Og det den gjør. Det finnes da flere grupper med forvaltere.

00:21:43

Det er da fylkeskommunen selv. Det er Innovasjon Norge, kommunene, regionråd, Forskningsrådet, siva eller andre, så det er mange forvaltere som kan forvalte disse pengene.

00:21:58

Her ser vi at.

00:22:01

Innovasjon Norge er en en populær forvalter, og det er en sammenheng mellom bruk og forvalter. Innovasjon Norge har en høy andel, fordi mye av midlene som fylkeskommunen får fra kommunaldepartementet brukes på næringsutvikling og Innovasjon.

00:22:17

Norge er flinke på næringsutvikling. Så er det noen fylker som har stor næringsavdeling, og de bruker da mindre over Innovasjon, Norges budsjett og på Vestlandet så ser vi også at det er relativt sett mest.

00:22:30

Penger som går fra fylkeskommunen til kommuner og regionråd.

00:22:35

Så det ja.

00:22:39

Da kan vi si at fylkeskommunens inn. Nå skal jeg gå over til å diskutere inntekt og utgifter strukturen her da det er veldig enkelt. Dette her fylkeskommunens inntekter består består av frie inntekter er cirka 2 tredeler.

00:22:54

Det er veldig grove brokker her, så drep noen å ikke ta.

00:22:59

Helt som helt nøyaktig da, så er det øremerket tilskudd som går til spesielle tiltak, så cirka 1/3.

00:23:08

Både øremerka tilskudd og frie inntekter går til drift av fylkeskommunen, og da kan du si her er sagt alt unntatt regional utvikling som er det vi snakker om i stor grad.

00:23:22

Så er det cirka 1,1 milliarder kroner som går av øremerket tilskudd som går til regional utvikling, som er de som kalles for utviklingsmidlene. Totalt har fylkeskommunene cirka en omsetning på 100 milliarder, så det er drøyt 1%.

00:23:38

Så tilfører fylkeskommunen cirka 1,6 milliarder kroner av egne midler eller cirka 60%, så dermed så bruker de cirka 2,7 milliarder kroner på regional utvikling av næringslivet.

00:23:51

Og det dette her er da cirka altså i underkant av 3% av fylkeskommunens omsetning. Og ja, så når vi da sammenligner det med totale budsjettet, altså fylkeskommunens brede samfunnsutviklerrolle, så ser vi at det er det er stor forskjell på omfanget her da.

00:24:16

Ja, og så er det sånn at dersom vi kombinerer data fra kommunaldepartementet med data fra data fra kostra i Statistisk sentralbyrå, som er hvor man får informasjon av om kommuner og fylkeskommuners bruk av penger da på forskjellige ting, så er det sånn at fort som jeg sa 40% av midlene hentes fra kommunaldepartementet, 60% fra andre kilder. Det kan du lese ut av kostra og kombinere med.

00:24:42

Data fra kommunaldepartementet skal man selvfølgelig diskutere om de 2 datakildene er sammenlignbare, men.

00:24:50

Det skal jeg ikke gjøre nå.

00:24:53

Kan lese rapporten her ser vi at den nederste dere ser forskjell på fargene. Her er det helt.

00:25:02

Jeg ser jo det er litt sånn bleikt her. Da vil jeg si ja da bare ser jeg at den svarte streken den viser gjennomsnittet.

00:25:10

Av bruk av egne midler så det som er over den svarte streken og lysest på stolpene. Det er 13. 50.

00:25:17

Altså de midlene som kommer fra staten og de det som er under er deres egne midler de 60 prosentene.

00:25:24

Og der.

00:25:27

Så hvis jeg sammenligner dette med de andre grafene, så ser vi at store mottakere av midler fra staten fra kommunaldepartementet bruker minst av egne midler. Det kanskje ikke så overra.

00:25:40

Så ser vi på administrasjonskostnad.

00:25:42

Rådene, altså det vi kaller for interne kostnader, kostnader til lønn og innkjøp av varer og tjenester som da her står det 100 minus interne intern kostnadsandel er lik virkemiddel, altså det som ikke brukes på på utviklingstiltak direkte, men på administrasjon og lønn og innkjøp det.

00:26:02

Der varierer det veldig, men det er cirka 25% av eller drøyt 25% da av av de midlene som brukes på regional utvikling i fylkeskommunene. Det er går til administrasjon.

00:26:17

Definert som kostnader i lønn og innkjøp av varer og tjenester. Resten går da til prosjekt.

00:26:24

Og her ser vi at dette varierer mye du ser fra Vestfold som har det er 58% som er det tallet for Vestfold, og så har du Rogaland som bruker 50% på administrasjon, og så ligger det også høyt rundt 40% II Sør Trøndelag. Men så ligger det altså lavt.

00:26:43

Andelen er lav i fylkeskommuner som har som bruker.

00:26:49

Altså store mottakere av midler fra fra statsbudsjettet, altså de øremerkede midlene. Regionale utviklingsmidlene de bruker gjennomgående mindre på interne kostnader og mer på virkemidler, altså prosjekter der ute.

00:27:05

Skal jeg prøve å være litt. Det er bare et par fører igjen, så det går bra 5 minutter igjen.

00:27:12

Og så så har vi så lurer på hva? Hvilken betydning virkemidlene har? Og når vi stilte noen spørsmål, utløser virkemidlene generelt midler også fra andre aktører.

00:27:22

Og da så vi, at det var vesentlige bidrag fra fylkeskommunen selv. De bruker en del av sine egne midler.

00:27:28

Og så er det sånn at normalt så vil 100 kroner brukt av fylkeskommunen utløse mellom 102 100 kroner fra andre aktører, altså vil si en dobling til tredobling av midlene som fylkesmannen bruker. Så det er ganske mye som hentes ute. 100 kroner kan utløse apotek 100 kroner fra andre aktører i til enkelte influensa for de 4 gangeren.

00:27:55

Og her er andre aktører, private og offentlige midler.

00:28:00

Så er det spørsmål om utviklingsmidlene utløser marginale prosjekter, altså prosjekter som.

00:28:07

Som altså noen prosjekter som får støtte de overlever ikke uansett og noen prosjekter som får støtte. De vil vil ville fortsatt uansett så altså ville greie seg uten noe.

00:28:22

Og det er om å gjøre å treffe dem som hvor man på en måte utløser varig at prosjektet fortsetter da som og det er.

00:28:31

Og det er cirka 70% av midlene. Ifølge evalueringer har middels til høy utløsende effekt ganske mye, så 30% har ikke det.

00:28:44

Midlene er viktige for fylkeskommunens mobiliseringsevne. Det har vi sagt med. Det bidrar til at fylkeskommunen blir en attraktiv samarbeidspartner.

00:28:53

Fylkesmannen må både av prosjektmidler og utviklingskompetanse, og det er spesielt viktig overfor kommuner gjennom kommunale næringsfond omstillingsmidler, bare så kort om endringer i målstruktur.

00:29:08

I 2017 så blir det altså har man gått fra distriktsutvikling til regional utvikling, legge større vekt på regional utvikling over hele landet enn på utvikling i distriktene, og det blir tydeligere målstyring og direkte kobling mellom målsettingene og statsbudsjettets poster. Man kan diskutere om målsettingene har endret seg, men det blir en tydeligere direkte kobling, men økt statlig kontroll med bruken av utviklingsmidler og spørsmålet er om det er en innstramming av fylkeskommunens handlefrihet da.

00:29:37

Så er det det siste framtidige ressursbruk på samfunnsutviklerrollen, og vi husker at ja eller vi kan si at signalene fra sentrale myndigheter spriker styrke samfunnsutviklerrollen skal styrkes i de nye store regionene.

00:29:55

Det er det ene og samtidig så reduseres reduseres 13, 50 millioner eller regionale utviklingsmidler i omfang, og det blir sterkere målstyring og sentral kontroll med bruken av midlene fra 2017.

00:30:09

Så man kan spørre seg hva fylkeskommunen tenker da, så er det sånn at den framtidige ressursbruken på samfunnsutviklerrollen avhenger av hvordan fylkeskommunene prioriterer og de prioriterer ulikt og noen steder spesielt sentralt.

00:30:25

Der er det regional utvikling uansett hva fylkeskommunen gjør andre steder, spesielt i distriktene, så er fylkeskommunen vesentlig mer aktiv i regionale distriktspolitikken. Noen fylkeskommuner vil bidra med egne midler, andre vil redusere aktiviteten ved kutt.

00:30:42

Så vi mener vi har vist at fylkesutvalg ringsmidlet har stor betydning for fylkeskommunens samfunnsutviklerrolle. Fylkeskommuner med mye utviklingsmidler er aktive regionale samfunnsutviklere og prosjektmidler gir fylkeskommunene mer makt som samfunnsutviklere.

00:30:57

Og det du da kan spørre da det er hva skal fylkeskommunen bidra med framover? Og hva er det egentlig som ligger i samfunnsutviklerrollen, og hvordan skal dette arbeidet finansieres? Da var jeg faktisk ferdig, og så kan dere se på rapportnummer og sånn.

00:31:13

Og hvis dere vil ta kontakt, så er.

00:31:14

Det bare å gjøre det. Takk.

00:31:22

Bra det 1000 takk da håper jeg dere noterte de spørsmålene som kom der og at dere kan ta opp det.

00:31:27

Hva ligger i denne samfunnsutviklerrollen som vi ser blir viktigere, samtidig som pengene kanskje blir mindre. Her har vi en utfordring, neste ut er grossan, sier Hansen, som skal snakke om planlegging for framtiden og skal begynne da videre på den tematikken, ikke sant? Og hvem sitter med nøkkelen til å få til god planlegging? Vær så god 1000 takk.

00:31:48

Hører dere meg nå?

00:31:50

Ja det er.

00:31:51

Bra jeg skal da spør, har vi de gode forutsetningene for et samspill mellom by og land ssb? Det vi hørte fra ssb nå?

00:32:04

Det er at både tendensen vi ser og fremskridende forventer, da en regional sentralisering og en relativt ujevn fordeling av vekst.

00:32:14

Men må du knippe seg rundt som du har 50 kommuner som vokser veldig, og det er by og omlandskommuner som vokser mest, og sånn vil det fortsette.

00:32:24

Den situasjonen der krever i større grad enn vi kanskje har opplevd før en kommuneoverskridende samfunnsutviklerrolle, hvor altså kommunegrensene i mindre grad enn før er hinder for å se et stort bilde.

00:32:41

Og vi ser det i flere evalueringer av satsinger på by og omland, at det trekkes frem at det trengs en målrettet politikk.

00:32:49

Som ser på hele regionen, når hver enkelt kommune utformer sin politikk, altså ja, det er kommunen som er viktige myndighetsaktører og politiske enheter.

00:33:01

Men i sin politikk, så skal man se til hverandre når man da utøver sin politikk. Dette tider er på vet ikke om du er enig, men.

00:33:13

Stortingsmelding 22 om bærekraftige byer og sterke distrikter.

00:33:17

Opplever er nettopp har dette budskapet at man i mye større grad trenger en helhetstenkning, og jeg mener at en helhetstenkning går er helhetstenkning på tvers av kommunegrenser på tvers av by og omlandskommuner, særlig på grunn av den situasjonen her.

00:33:34

På tvers av sektor myndighets grenser og forvaltningsnivåer, og også over tid.

00:33:41

Og vi har da på oppdrag av ks og kom ned endevendt litteraturen som finnes å mellomnivået for å se hvordan skal denne regionale samfunnsutviklerrollen utøves, hva ligger i den, hva er det tidligere forskning sier om det, og så basert på egne forskning?

00:33:58

Og har da.

00:33:59

På en måte fylt og sagt at den rollen er har 3 viktige dimensjoner som også steiner trakk fram både å være en regional og gi strategisk retning og samfunnsutvikling.

00:34:13

Det som er viktig i regionen, etablere omforente mål i strategisk retning forankre planlegge. Hvorfor må det være en demokratisk oppgave?

00:34:24

Vi mener, at dette her er jo det politikk handler om veldig mye få opp det som er viktig få opp det befolkningen synes er viktig å uttrykke den retningen man ønsker å gå.

00:34:36

Og aggregere dette, og at gjenvalgt motivet til politikerne nettopp gjør en orientert mot det. I tillegg så ligger det en mer mobiliserende rolle i samfunnsutviklerrollen som Steinar i veldig på god måte nå

har illustrert hvordan den faktisk utøves på en bestemt type midler med å mobilisere ressurs kontrollerende aktører, ellers gjennom planprosesser og samarbeid være nettverksnode, og da å forvalte insentivordninger for å få dette til.

00:35:06

Hvorfor vil det være demokratisk?

00:35:08

Det argumentet for det. Det er at de vet bedre hvilke ressurser som kan mobiliseres, fordi man ved denne valgmu mekanismene politiske organiseringen har mer føler han er ute, er mer ute det det skjer vet hva bedriften vår, landskapet, bedrifter og vekstpotensial er, og dermed kan de kaller det intervjuet vi har.

00:35:30

Både med bedrifter og med andre myndigheter at man kan være en koblingsboks, altså fylkeskommunen kan være en bedre koblingsboks nettopp på grunn av at du har det er politisk leder regional politisk leder.

00:35:44

Og vet da mer om stedssøk stedlig.

00:35:48

Så er det den siste dimensjonen, og den er blitt tydeligere tidligere de siste årene, og det er koordineringsforum.

00:35:57

Tonen, og det er, at vi har et forvaltnings landskap som er veldig fragmentert, og vi har nå et større og større behov for å samordne en sprikende stat, altså statlige myndigheter i all sin form og all sin prakt som ikke nødvendigvis koordinere seg med hverandre. Noen må gjøre det.

00:36:17

Hvorfor må ta? Skal det være en politiker? Altså hvorfor skal det være politisk? For her kan man tenke seg at fylkesmannen, som man for eksempel statlige aktører, kunne ha en samordningsrolle, og det har han allerede.

00:36:28

Hvorfor skal man tenke at en politisk organ bør ha en sånn samordningsrolle? Vi ser at veldig mye av den samhandling som skjer i dag er avveining.

00:36:39

Det er avveining mellom interesser. Det berører. Spørsmålet er politisk natur i større og større grad, og derfor er denne følsomheten for de regionale rammebetingelser at her sånn er konteksten her blir viktigere.

00:36:56

Og i den diskusjonen som dere som politikere er nå, vi er jo veldig spent på dette her. Og det politiske diskusjonen her om større regioner og flere e midler må jo nettopp berøre disse dimensjonene, og her kan man tenke seg forhold til mobilisering.

00:37:13

Som da Steinar har har illustrert.

00:37:16

Så ser man her, at flere virkemidler kan gjøre at regionen blir mer attraktive partnere kan forstørre på en måte sånn gravitasjonskraft at de trekker til seg aktører.

00:37:27

Det kommer de de arrangerer arenaer, men at vi blir mer interessante arenaer å være på for eksempel for bedrifter og at sånne økonomiske stimuleringsmidler og kunnskap og kompetanse vil øke det øke muligheten til å fungere som en sånn mobiliserende.

00:37:45

Ute, og det som da ble vist som senere viste nå var jo at de med mye midler er aktive og dette at 100 altså at det mobiliserer.

00:37:54

Du kan få 4 gangeren hvis man da visse poster altså hvis du midler kan da ganges opp fordi at fylkeskommunene faktisk fungerer godt på den måten.

00:38:07

Den diskusjonen er jo.

00:38:10

En ting er at de skal bli større, men en veldig viktig ting.

00:38:13

Er, hva skal?

00:38:14

De gjøre, hva skal de gjøre hvis dette er viktig? Hvis man fra 2002 særlig oppover har hatt en endring, man som man sier et større grad, så skal fylkeskommunen ta en regional samfunnsutviklerrolle, så er jo spørsmålet, har de forutsetninger for å ta den på en god måte?

00:38:30

Og det må jo være det som ligger til grunn når man nå skal diskutere desentralisering eventuelt av oppgaver. Hvor skal disse oppgavene plasseres?

00:38:39

Og her ser dere eksempler på oppgaver som kan plasseres fra Statens herlig nedover hvor man kan endre på ting som i hvor Steinar da peker på disse insentiver midlene. De ligger en sånn mens er nå vil du se mer på?

00:38:57

Planlegging og planleggings redskap. Men her er det veldig mange andre oppgaver, og det er ikke bare oppgaver, men det er også.

00:39:03

Myndighet og insentivmidler som kan fordeles opp og ned.

00:39:07

Og det er akkurat den kabalen som legges i disse dagers fremover. Hva skal være vår og det?

00:39:13

Er innmari viktig hvis vi tror og håper og vil at fylkeskommunen skal ha en sånn mellomnivå og oppgave å ivareta samfunnsutviklerrollen med de 3 dimensjonene der, så må de få virkemidler til å kunne utøve det.

00:39:30

Eller så blir.

00:39:33

Og da.

00:39:34

Har vi sett på nå i evalueringen av plan og bygningsloven, så har vi sett på finn sted.

00:39:41

Finnes det virkemidler nok der til å ta en sånn rolle, og en av de tingene som er viktige i et sånt perspektiv å ta en langsiktig utviklingsrolle, er jo at planene kan brukes som strategiske instrument nettopp for å overkomme de mer og mer grenseoverskridende utfordringer som.

00:39:59

Vi ser i dag.

00:40:00

En av de er sektorgrensene. Den bygger på at vi har veldig mange sektorlover som ikke nødvendigvis er avklart med hverandre.

00:40:07

Her er alle sektorlov som er i befatning med plan og bygningsloven, men ikke er koordinert med planbygningsloven og så koble på planbygningsloven på veldig forskjellig vis.

00:40:16

Den forvaltes av et apparat som er bygd opp etter en sånn sektor logikk hvor du har sektordepartementer som ofte.

00:40:23

Skapte kommunene.

00:40:26

Det vi ser er jo, at det første stedet møter det vi får, er at.

00:40:32

Hver av disse sektorlovene som forvaltes her fører til at styringssignaler som treffer kommunene ofte ukoordinert som styringssignaler, og hvor de ofte er motstridende, altså at styringsmålet for et departement strider imot styringssignaler fra et annet depart.

00:40:49

Mange og man får og særlig arealpolitikken, så ser vi det innsigelser mot arealplaner som som støter mot hverandre og som bunner i uavklarte mål på nasjonalt nivå.

00:41:03

I tillegg så har man og valgt altså den regionale staten nederste leddet her.

00:41:08

Deler opp landet på så ulike vis, og dette regionale lappeteppet er hvordan Statens mange hoder deler inn Norge i ulike.

00:41:18

Regionale inndelinger her ligger virkemiddelapparatet til regional utvikling. I hver av de rutene ligger virkelig midt i apparatet, så denne fragmenteringen her fører jo også til et stort koordineringsbehov. Noen må ta en koordinerende rolle.

00:41:35

Hvis man skal tenke en en regional utvikling, så må noen koordinere dette her. Fylkene ligger helt øverst som nå blir annerledes inndelt, så ser du at de fleste deler av landet med i større enheter enn det Dagens fylker er.

00:41:51

De geografiske grenser utfordringer knyttet mye til samordnet areal og transportutvikling fordi vi nå har mye mer ambisiøse mål. Vi skal faktisk redusere co 2, og da må man gjøre noe, og da blir samme anale transportplanlegging et viktig virkemiddel.

00:42:06

Vi ser byspredning problemet med kollektivtilbud, næringsutvikling på tvers bruk og vern av landbruksvarer. Utmark biomangfold er sånne typiske grenseoverskridende problem.

00:42:17

Regionale planer.

00:42:19

Er da ment å virke som samordningsmekanismer for å tenke for å ta de utfordringene på tvers av kommunegrenser. Her er de 2 beste eksemplene som er med når vi har i Norge.

00:42:29

Det er Oslo, Akershus plan og hjerteplanen i Rogaland som nettopp tar tøffe avgjørelser og tar tøffe prioriteringer og sier at her kan det ser vi.

00:42:40

Og dere skal ikke få lov til å vokse så mye, og her skal vi dirigere veksten først inn mot banen, og så tillater vi utøver.

00:42:47

For da kan vi bygge opp kollektivtilbud på tvers. Dette er det den verste, og det vet vi politikerne sånne prioriteringsdiskusjoner er kjempevanskelig å ta.

00:42:56

Det er kjempearbeid som ligger bak dette kartet. Her kjempearbeid som har gjort i mange, mange år for å komme til en omforent forståelse av dette må vi gjøre som krever både samordning, exe post betyr altså samhandling.

00:43:12

Gjennom prosessen prosedyremessig man skal sette seg sammen.

00:43:16

Belyse veier innad og utad og her har vi hele virkemiddelapparatet skal med, sier loven.

00:43:23

Også samhandling ex post etterpå dokumentet skal virke samordnet for beslutningene til alle disse her etterpå.

00:43:32

Det ligger også i loven.

00:43:34

Han materiell samhandling etterpå begge disse her aspektene skal planene sikre det skjer.

00:43:42

Ikke i dag.

00:43:43

Det syndes det mot hele tiden, og.

00:43:46

Regionale planer svekker stat som samordningsmekanisme fordi nøkkelaktører ikke tar seg tid til å være med i prosessene, altså x ante og.

00:43:57

Man unnlater å følge planene som samordning menneskene har etterpå på en måte som sånn retningsgivende etterpå.

00:44:06

Det så vi også i statlige innsigelsesmyndigheter unnlater å følge opp prinsippene sine, både de som ivaretar innsigelsesmyndighetene. Men i siste instans kom det fra politisk nivå som ofte da gir kommunene lov til å fravike prinsippene.

00:44:25

Vi har kjempemange fra nå av kommer det veldig mange saker i Oslo, Akershus for nå.

00:44:30

Settes Oslo Akershus planen ut i live, og da vil man få diskusjoner opp når enkeltsakene kommer opp og da eventuelt bli.

00:44:40

Plan proppfulle problemer bogstadvannet, så vil det bygges ut hva sier statsråden til denne har ikke vært oppe ennå han det.

00:44:47

Nei dette dette mener jeg er den kritiske testen på sloths planen om den får lov til å bygges eller en den fravike. Alle prinsippene i Oslo Akershus.

00:45:02

Også sammenheng mekanismene også på spill. Dersom statlige aktører får lov til å forbli like ubevisst på hvor at de har faktisk regionale fotavtrykk, og det gjelder særlig i lokaliseringen av arbeidsplasser og tjenestetilbud, men også i virkemiddelbruken sin.

00:45:16

Hvordan liksom analyserer disse virkemidlene til regional utvikling og eksisterende lokalisering er ikke optimal, for eksempel i nasjonale krav om klimamålsetninger.

00:45:27

Vi har sykehus som bygges på jorder, og når det når det kan sett legges en sykehus i en sånn.

00:45:34

Kvartalsstruktur i Trondheim så er det ingen sykehusfaglige argumenter for at det må ligge på et jorde.

00:45:39

Hvor det bare er biltrafikk, og nå ser vi det samme skjer i Stavanger.

00:45:44

Man går utenom planen man går utenom kollektivaksen og legger det på et jorde og spørsmålet er sant. Det kommer opp mer og mer, skal de få lov til å?

00:45:54

Holde på sånn.

00:45:56

Når planene man har de regionale planene sier at vi skal gå i en annen retning, og når selv fylkesmannen som innsigelsesmyndighet for disse planene også heller ikke følge sin lokalisering, så har vi en jobb å gjøre.

00:46:11

Så vi i en annen rapport. Vi har skrevet, anbefaler nå at vi begynne sammen i mye sterkere grad stiller krav til staten.

00:46:22

Om at staten i sin virkemiddelbruk til transport lokalisere seg selv, beslaglegge areal og ytre virkemiddelbruk til regional utvikling.

00:46:34

At staten følger sine egne prinsipper, og at staten følger regionens demokratiske valgte retning i hvordan dette skal skje.

00:46:46

Og det vi ender opp med at Dagens situasjon er at denne.

00:46:51

Uu de.

00:46:51

Ukoordinerte styringssignaler fra staten nå.

00:46:55

Til en viss grad av koordineres av en regional plan som er ganske svak. Vi anbefaler styrke den regionale planen ved å gi den rettslige virkning.

00:47:05

For eksempel, som man har i Tyskland og Sveits.

00:47:10

For å gi den større samlende kraft i mye større grad og særlig koordinere den de regionale kontorene eller regionale enhetene av sektormyndighetene og også for sterkere koordinering på tvers av kommuner.

00:47:25

Det inkluderer også et nytt politisk avtale, institutt som forhandles i disse dager, så det siste skal si er at disse avtalene.

00:47:34

Bymiljøavtaler og byutviklingsavtaler som skal bli byvekstavtaler er kjempe.

00:47:39

Spennende instrument veldig spennende instrument for å samordne at by og land går hånd i hånd.

00:47:45

By og omlandskommuner kan her via det på det avtaleinstituttet som nå utformes i mye større grad, kunne koordinere sin.

00:47:56

Arealbruk, transport, kollektiv virkemiddelbruk. Men vi mener at det må da inn og følges prosedyrekrav til det må inn i loven og at statlige det må bindes staten vel så mye som det binder by og omlandskommuner for at dette skal være gode virkemidler, for vi ser at det er ikke nødvendigvis bare behov for å samordne by og land.

00:48:18

Vi må og samordne by og land med statlige aktører for at vi skal få en god utvikling fremover.

00:48:31

Hvor politikere skal ta å kommentere her skal vi ha pekt på noen utfordringer, noen problemer når det gjelder samordning og koordinering, og hvordan planer som man har brukt.

00:48:42

Lang lang tid på å lage er ikke nødvendigvis blir fulgt, så kanskje det ikke er slett by og land hand i hand er greit, men så har du staten også som en aktør der som man.

00:48:53

Så sliter med. Vi setter over ordet over til helge andré Njåstad, som er leder av kommunal og forvaltningskomiteen i Stortinget først. Og du får 10 minutter til å komme til littegranne. Vær så god.

00:49:06

Ja 1000 takk jeg trenger vel neppe 10 minutter hvis vi har en dialog etterpå, så det er lettere.

00:49:13

Jeg vet ikke om vi skal hoppe rett inn i problemstillingene som er nå på slutten i forhold til i forhold til planer.

00:49:22

Det, det kan jo være komplisert jeg forstår jo forstår jo da uansett hva kan nivå man er? Så irriterer man seg over hva de andre nivåene han driver med.

00:49:31

Jeg har bakgrunn som kommunepolitiker og ingenting. Hva var mer irriterende der enn hva den rødgrønne regjeringen mente og gjorde, og hva fylkesmannen på instruks fra de gjorde som han er selvfølgelig litt litt irritert på at man ikke har full myndighet på noen plasser.

00:49:50

Jeg registrerte at dere her snakker litt om om den regionale planen som at de er så vel.

00:49:54

Det er viktig.

00:49:56

Så at det var få fans av fylkeskommunen. Det er vel ikke så veldig mange i salen som er sånn big fan av fylkeskommunen. I alle fall så er innbyggerne i Norges stor fan av fylkeskommunen. Da fikk vi jo bevis på når Nittedal hadde eget fylkestingsvalg som eneste kommune tilbake i 2003. Vel så var det nesten ingen som brydde seg om fylkeskommunen og.

00:50:18

Da blir.

00:50:19

Det best at man skal utstyre de politikerne som man egentlig ikke har legitimitet til med en ekstremt stor rolle i forhold til planlegging.

00:50:28

Jeg synes jo det.

00:50:28

Er er tull i alle fall og vil styrker primærkommunen som den viktigste planleggings aktøren.

00:50:35

Og la fylkeskommunen ha helt andre oppgaver enn å være en overkommune. Det har aldri vært vår hensikt at fylkeskommunen skal drive på med så veldig mye planlegging som skal plage primærkommunen.

00:50:48

Og at de skal få en stor rolle der. Jeg tror, jeg ingen ønsker. Vi ønsker, at kommunene skal ansvarliggjøres, for det er de som står direkte overfor innbyggerne, ansvarlig for innbyggerne i valg.

00:50:59

Og det er da planmyndigheten ligger, og det er det er kommunene som må sørge for å ha gode på.

00:51:04

Erna og vårt svar på å få store nok fagmiljøer i kommunene å drive god planlegging er jo kommunereformen som er nettopp er blitt enige om i dag hvordan den blir.

00:51:15

Det ble 354 kommuner takket være helga. Vi kan jo samarbeide littegrann og hvis ikke, så har det blitt 355.

00:51:25

Nei Høyre fikk litt kalde føtter på på oppløpssiden, så det ble vi må ta hjelp fra Arbeiderpartiet på én og. Og da får vi 354 av kommuner i Norge i fra tjuetjue, så betyr det at vi må, at det har aldri vært færre kommuner i Norge siden kommunene ble etablert. II attentrettisju og vi er helt sikker på at de 354 vil kunne ha større fagmiljø til å kunne være enda bedre både på planlegging og og drive god politikk. Og da 3.

00:51:55

Så mye og ha nok noe mellomnivå som skal drive og plage de mellomnivået for å drive med utvikling og for spille en rolle. Men ble og enig der i dag med KrF og Venstre om de 10 regionene.

00:52:10

Og oppgave til de, men for vår del svar er veldig viktig, og ikke gi de oppgaver bare for at de skal ha akkurat.

00:52:16

Komme skal vi gi oppgave til det mellomnivået som har vært fordi det blir bedre for innbyggerne. Vi gir aldri oppgave til deg for å bare la fylkespolitikerne ha noe å drive på med, så de får nok en oppgave som jeg tror kan gjøres bedre der enn i direktoratene.

00:52:31

Men hvis ikke fylkespolitikerne selv gir seg relevant og tar det rommet, så tror jeg at det vil fremdeles vil være parti som sier at vi kan klare oss med 2 nivå.

00:52:41

Vi er ikke helt overbevist om at 3 nivået er riktig løsning enda, men vi mener det er bedre med 10 av noe vi er imot enn 19.

00:52:49

Så derfor gikk vi gikk med på KrF og Venstre sin sin bønsgarden regionene, og så er det opp til fylkeskommunene å gripe den muligheten de nå har fått til å gjøre seg relevant og sette mer spor i til sengen da fylkeskommunene og fram til.

00:53:04

I dag har gjort.

00:53:05

Så det jeg skal gi meg der jeg, og så tar vi.

00:53:07

Eventuelle spørsmål og dialog videre?

00:53:08

Tror jeg kjempeflott.

00:53:11

Da går.

00:53:16

God morgen.

00:53:19

Var det så tydelig at du?

00:53:23

Ja, men vi vet at du er.

00:53:24

Fan av fylkeskommunen, men.

00:53:27

Det er nesten det er helga Pedersen som er kommunalpolitisk talskvinne i Arbeiderpartiet og første nestleder i kommunal og forvaltningskomiteen.

00:53:34

Også. Vær så god.

00:53:36

Ja 1000 takk for det, og jeg kan jo begynne.

00:53:38

Med å erklære at jeg.

00:53:39

Er fan av fylkeskommunen, og.

00:53:44

Og og, og det har jo vært laget humorprogrammer om fylkeskommunen og Kjetil moslett, som i og for seg var veldig artig.

00:53:53

Men det, men det grunnleggende spørsmålet her er jo ikke om vi skal ha et region regionalt nivå i Norge. Det kommer vi ha til å ha, uansett fordi at kommunene, uansett om vi nå har fått 354 kommuner, så er det mange oppgaver kommunene er for små til å løses som må løses over større geografiske områder, men som mener for små til at staten skal sitte og styre det hele. Og da er det grunnleggende spørsmålet, skal det regionale?

00:54:22

Nivået styres av folkevalgte politikere eller av Statens representanter.

00:54:29

Og for oss som er opptatt av demokrati, så er det et veldig viktig demokratisk prinsipp at det er folkevalgte politikere som tar beslutninger som er politisk i sin art. Ja, vi skal fortsatt ha statlige etater med altså regionale kontor, og vi skal selvfølgelig fortsatt ha fylkesmenn.

00:54:50

Men fylkes men man bør i større grad enn i dag drive med tilsyn og kontroll, og flere oppgaver bør løses av fylkeskommunene eller region.

00:55:02

Nå skal det vel likevel hete fylkeskommune det? Det er ikke navnet som er viktig. Det viktige er at vi styrker det regionale folkevalgte nivået, og jeg tror helge andre har helt rett i at det er mange kommuner som sitter og irriterer seg over stat og arealforvaltning og innblanding og kultur.

00:55:23

Minner og i det hele tatt. Vi ønsker ikke at fylkeskommunen skal gå inn og vær.

00:55:29

Overkommune, men jeg tror som flere av forskerne, særlig du var inne på, så kan fylkeskommunen ha en veldig viktig samordnings og mobiliserings rolle, og for å ta eksempelet kulturminner helt spesielt den gangen jeg var fylkesordfører i Finnmark, så hadde vi en fremskrittsparti representant som var veldig hissig på de her kulturminnene.

00:55:50

Og da altså kulturminner sjefen. Jeg tror vi må ha en temadag om det her, og det hadde vi med Riksantikvaren og hele fylkestinget 2 dager etterpå. Så skrev fylkestings repres.

00:56:02

Potten Fremskrittspartiet leserinnlegg i aviser der han takket for det veldig flotte seminaret vi hadde om kulturminner. Han hadde tidligere vært imot.

00:56:10

Nå var han for, for han sa at det her er også kunne være en ressurs i den regionale utvik.

00:56:17

Ingen, det var jo bare et eksempel. Arbeiderpartiet har jo som dere vet fra tredvetallet hadde et slagord om by og land hand i hand.

00:56:28

Det har jo kommet og gått litt. Jeg mener det er et slagord som er viktigere enn noensinne, også det med utgangspunkt i de presentasjonene vi nå har.

00:56:40

Statistisk sentralbyrå snakker jo både om befolkningsutvikling og historisk, men også om befolkningsfremskrivningene fremover og for meg som kommer fra et distriktsfylke, så er det jo i befolkningsfremskrivningene til ssb kilde både til skrekk og til gru. Men jeg mener det er viktig når vi sitter her og sier at de fremskriving.

00:57:05

Et politikken gjør jo en forskjell, og der mener jeg ikke minst at regionale folkevalgte nivå har en viktig rolle.

00:57:13

Og hvis jeg kan koste.

00:57:13

På meg noen sånne eksempler fra virkeligheten.

00:57:17

Sånn som jeg kjenner den?

00:57:20

Er jo da fra Finnmark, så dere er jo kjent med Hammerfest der var befolknings fremst.

00:57:24

Ingen skikkelig dyster, altså Hammerfest har jo gått nedover superlenge, og så kom snøhvit og det snudde og fra at vinduene i gågata var spikret igjen med papp, så er det jo nå varme i fortauene. Det trilles barnevogner. Det bygges kulturhus og til og med ballett har de begynt med i hammers.

00:57:46

Men har det kommet av seg selv? Nei, det har jo ikke det snøhvit gassen ligger der fra naturens side.

00:57:52

Takk og pris for det, men det var ikke noen selvfølge at jeg skulle i land føres i at i.

00:57:57

Det hele tatt.

00:57:58

Skulle bygges ut og.

00:57:59

Og og prosesseres i Hammerfest og skape grunnlag for lokal bosetting. Det skyldes jo politiske valg.

00:58:08

Skatteløsninger selvfølgelig som gjorde hele prosjek.

00:58:10

Det er lønnsomt, men også det at fylkeskommunen var inne mer regionale utviklingsmidler for å stimulere leverandør.

00:58:20

Industrien, lokalt og regionalt, og resultatene i ettertid har jo vist at ikke bare har det ganger Hammerfest, men hele næringslivet i Finnmark og i Nord Norge har fått mye større leveranser med utgangspunkt i snøhvitprosjektet enn det man på forhånd hadde regnet ut. Og det og det. Det betyr jo også at man kan.

00:58:41

Man kan la på å si markedets styret og til til tilrettelegge for leverandører fra Vestlandet og pendling, men det går også an å gjøre andre valg. Infrastruktur var også fylkeskommunen tungt inne i for at en liten fraflyttingskommune skulle kunne håndtere vekst.

00:59:04

Hyggelig med vekst, men det kommer ikke av seg selv, og også det med kultur er veldig viktig. Fordi som var tidligere ordfører her, så her kom det jo søringer og bosatte seg og forventet ballett.

00:59:19

Kommunen gjort en stor jobb, men også der var fylkeskommunen inne og bidro. Nabokommunen hasvik der så det i samme periode adskillig dystrere ut. Og hvis dere husker at det smalt.

00:59:33

Kronekurs og det hele i 2003 og 2000.

00:59:36

4 så gikk alle 3 hjørnesteinsbedriftene i hasvik en kommune med 1000 innbyggere. Dem gikk.

00:59:44

Og mange sånne steder har aldri greid å reise seg igjen, men det gjorde hasvik nå er alt i sving, og de har en eventyrlig vekst, altså med det utgangspunktet de hadde dyktige dyktig.

00:59:59

Veldig bra omstillingsarbeid som ble ledet fra kommunen, men også der var fylkeskommunen inne med regionale utviklingsmidler som vi brukte i det kommunale næringsfondet.

01:00:11

Ikke de store pengene, men helt avgjørende for å få de resultatene de har fått. Nå skal jeg ikke bare jo etter nordnorsk eksempel. Til dere har sikkert også skjønner at tiden går fort.

01:00:25

Men, dere har sikkert lest om nordlysturismen i Nord Norge. Det kommer kinesere, og det kommer inn der. Og du kan jo både lese om dem, men også faktisk se dem når man er i Nord Norge.

01:00:34

Jeg har det kommet av seg selv da? Nei, absolutt ikke det vi ser nå er jo resultater av en satsing som har pågått gjennom 15 år, der fylkeskommunene har etablert destinasjonsselskap, markedsføring og så videre og organisert et næringsliv som i utgangspunktet bestod av veldig mange små bedrifter og var veldig fragmentert.

01:00:56

Ja noen måtte sette seg ned og gjøre den jobben det har gitt resultater.

01:01:01

Og så kan du si i andre deler av landet, så så så har fylkeskommunen og de regionale utviklingsmidlene ulik betydning.

01:01:10

Østfold får ikke så veldig mange millioner i rippmidler, men de pengene de får er utrolig viktig, blant annet i den industrisatsingen de har hatt i Sarpsborg og og omegn gitt gode resultater for en for egentlig små marginale penger, nettopp i tråd med det man sier her som ble vist i presentasjonen om at.

01:01:33

Er 100 regionale utviklingsmidler genererer.

01:01:38

Annet type virksomhet og investeringer la meg også nevne det. Flere av forskerne har jo vært inne på det her med regional sentralisering, og der har både fylkeskommunen og staten en veldig viktig rolle å spille fordi at de regionale sentrene kan da i stedet flere eksempler på bli seg selv nok og de liksom.

01:02:01

Men vi ser også eksempler på det motsatte, og jeg tenker at Hitra Frøya at Trondheim er et veldig godt eksempel der de har lykkes der.

01:02:07

Hitra Frøya har lokale kapitalister. De har oppdretts areal, men der kunnskapsmiljøene i Tromsø har stilt nei i Trondheim har stilt med sin kompetanse sintef ntnu, og det er fylkeskommunen også der har spilt en utrolig viktig rolle, ikke minst i forhold til videregående opplæring. Fagutdanning, men en også der regionale utviklingsmidler. Det er et kjempegodt eksempel på hvordan.

01:02:32

By og om ikke akkurat land, men kyst kan gjøre hverandre veldig, veldig god. Et godt eksempel.

01:02:39

Til etter følelse så og det den den det. Det finnes sikkert også andre eksempler rundt om i landet, men vi kommer liksom ikke helt utenom staten likevel.

01:02:52

Fordi at først og fremst så er det jo viktig å utvikle arbeidsplassene i det private private næringslivet. Det er jo det som er driverne for å skape både antall arbeidsplasser, men også for å underbygge offentlig velferd.

01:03:08

Men det er også viktig her hvordan staten organiserer sin virksomhet, og nå har det på en måte det siste tida vært veldig stort. Fokus på utflytting av 200 statlige arbeidsplasser fra Oslo. Ja, det er vel og bra, men det er omtrent like mange arbeidsplasser som har flyttet ut fra Vadsø som har mistet 70 flora i Sogn og Fjordane som har mistet 70, og Kautokeino som også har mistet altså 3 4 distriktskommuner har mistet like stort antall som det som skal flyttes ned.

01:03:37

Ut fra.

01:03:39

Oslo og det som er viktig er jo ikke nødvendigvis at alt skal organiseres akkurat som i dag, men det viktig at man ikke bare har et fokus på de arbeidsplassene og kompetansemiljøene som er lokalisert i hovedstaden og i de regionale hovedstedene, men man også tar vare på de veldig mange gode

kompetansemiljøene som finnes på mange mindre steder i Norge, som for eksempel arbeidsplassen til den første forskeren vi fikk se SB som er lokalisert i Oslo og.

01:04:09

Kongsvinger komplette arbeidsmarkedet viktig ikke bare der det er by, men også der det er land. Takk for.

01:04:15

Oppmerksomheten? Ja, veldig bra 1000 takk.

01:04:22

Det er noen som er litt hektisk her. Jeg vet ikke om man er nødt til å dra noe jeg også egentlig, men vi vil allikevel gjorde til gunn Marit Helgesen, som er styreleder IKS og og leder av Telemark Høyre. Vi har gitt dem den tiden, så skal vi bare håpe at den greier å bli igjen til noen spørsmål til slutt, men kjempefint at du kunne komme, så jeg vet ikke om blodet bruser fortsatt nå eller om.

01:04:45

Det har blitt beroliget.

01:04:48

Jeg tror nok kanskje njølstad bevisst provosert litt fikk jeg følelsen av, men det det har jeg ikke tenkt å.

01:04:55

Åpne tid på egentlig så kunne jeg vært ganske kort fordi jeg kunne sagt at både gro og Steinar og hun Mariann.

01:05:02

Det var Marianne. Hun første har ganske har sagt i grunnen det jeg godt kunne satt 2 streker under, fordi det som jeg synes er det viktige spørsmålet er jo, hvordan skal vi løse samfunnsutviklingen?

01:05:16

Og vi ser at vi har klimautfordringer. Vi ser at befolkningsveksten trekker til urbane strøk. Vi ønsker spredt bosetting i Norge. Videre håper jeg vi ønsker vel også en regional, altså vi ønsker en balansert utvikling i nå.

01:05:29

Og vi ønsket å ta i bruk alle de fantastiske ressursene vi har i Norge. Og hvordan organiserer vi samfunnet for å ivareta det?

01:05:36

At det kan bo folk i dette fantastiske landet i by og distrikt rundt omkring i hele Norge, både for å være en fantastisk turistattraksjon.

01:05:44

Men, og da må vi løse ulike samfunnsutfordringer i fellesskap. Og hvordan gjør vi det? Og da jeg tenker at jeg.

01:05:52

Er ikke for.

01:05:52

Fylkeskommunen for å være for noe som er overflødig, men det er jo det jeg synes gro ganske elegant og senere også sier.

01:05:58

At det er jo det det ikke er.

01:06:00

Vi ser at den samordningsrollen og den.

01:06:02

Avveiningen som må gjøres mellom ulike hensyn. Det skal tilligge direkte folkevalgte organ, og det handler om nærhetsprinsippet, og der blir selv 354 kommuner for små. Og det er jo det som er det interessante her. Og når da regjeringen som jeg er glad for nå sammen med Stortinget har landet på at det skal være 3 direkte folkevalgt nivå, så må man da se på, hvordan skal vi fordele det ansvaret slik at vi oppnår de nasjonale målene om regionale om en balansert utvikling i Norge?

01:06:34

Hvor ressursene kan tas i bruk, hvor det faktisk er kompetanse og folk som bor.

01:06:38

Endringer også i nord, som han kan hente opp ressurser og er det som er det viktige her tenker jeg og så.

01:06:44

Ser vi jo da.

01:06:45

For å gå rett inn på rapporten som du har bestilt, som fortsatt ikke er godkjent.

01:06:49

Det er interessant da hvis vi sier at det skal være en forsterket rolle på det regionale nivå fordi vi mener er viktig for samfunnsutviklingen, for det er jo det Stortinget har sagt, sånn jeg lest.

01:07:00

Ja ja da må de ha noen virkemidler, og så ser vi altså at hvis vi gir 100 kroner til fylkeskommunene, så får man 2 3 400 nei 3 2 3 4 ganger tilbake fordi man mobiliserer både private, men andre offentlige aktører, og det synes jeg må være det beste bevis.

01:07:16

På at det faktisk fungerer og.

01:07:18

Har et sterkt regionalt nivå som har virkemidler som har potens både økonomisk og planmessig for å nå de målene vi har satt oss, og det er jo der for så vidt i Hitra eksempler til som som også helga var innom.

01:07:31

Det som er det spesielle, der er jo at sintef, altså utdanningsinstitusjoner, kommuner, næringsliv, laget denne lakseveien hvor de da bygger en ny videregående skole som fylkeskommunen har ansvar for med havbruks linje som spesiale for å lage denne lakseveien sammen med forskningsmiljøer, og man bygger vei og infrastruktur for å få til det.

01:07:52

Så her er det jo helhetlig interesser som går sammen som koordinerer innsatsen som gjør at man kan bringe den laksen kjapp fra dette området og ut i verden. Hadde ikke den helhetlige og koordinerte.

01:08:03

Holdt på å si planleggingen av så stort prosjekt.

01:08:06

Hatt det fokuset, så ville det jo vært splittet opp på en helt annen måte, og det er jo det som er sakens kjerne, så det er ikke noe snakk om.

01:08:12

Er man for eller mot fylkeskommunen at man forlig mot fornuftig utvikling av landet eller ikke? Og hvordan fordeler vi ansvar på ul?

01:08:21

Og jeg må bare si at det er klart finnes masse flotte byråkrater, fantastisk mange sterke, men allikevel når det handler om å avveie ulike her.

01:08:31

Synd på vegne av innbyggerne så må de være direkte ansvarlige valg, og det er jo derfor direkte folkevalgte organ er så viktig.

01:08:38

Jeg har bare lyst til å nevne et eksempel. Vi ser allerede nå med ganske beskjedne midler på regionale utviklingsfond hvordan de er mobilisert forskning i små og mellomstore bedrifter i offentlig sektor og i større institusjoner som følge av ganske beskjedne midler.

01:08:52

Når vi vet at Norges forskningsråd har 15 milliarder, og disse regionale forskningsfond har kanskje noen 100 millioner, så klarer jeg altså mobilisere ene.

01:08:58

Tomt og dette samspillet mellom offentlig sektor, akademia og næringsliv er det som skal til for å utløse og hente tilbake også enorme milliarder fra dette kjempe. Verdens største forskningsprogram, horisont 2020, hvor Østfold har hentet ut, var det 1,25 i en bedrift i Østfold har hentet ut 1,25

milliarder, skaper masse arbeidsplasser som følge av noen ganske beskjedne virkemidler som man da har delt ut. Dette er bare ett eksempel jeg kunne snakket i timesvis. Det skal jeg ikke gjøre, men poenget er at.

01:09:26

Vi trenger muskler fordi man da blir attraktiv for samarbeidspartnere. Vi trenger en som koordinerer, og vi trenger også flere planleggere og planen.

01:09:35

En annen rettslig status på planarbeidet er helt enig med nibber på dette området, og da synes jeg det er flott jeg at vi har en institusjon som nibber som faktisk ren faglig går inn og ser på. Hva skal til for å få til den utvik?

01:09:49

Vi ønsker oss.

01:09:50

Og derfor så er jeg helt enig i planloven. Ha litt svake mekanismer for å burde fått den høyere rettslig status, slik at man blir mer forpliktende.

01:09:59

Og så trenger vi flere planleggere i Norge. Da er jo faktisk en plankapasitet som har fulgt av. Der har Stortinget når jeg allerede vedtatt at eller komiteen vet ikke går eller noe sånt noe at de tar disse høringsinnspillene fra ks på alvor og skal se på hvordan vi kan utdanne flere planleggere, nettopp fordi planlegging i det komplekse samfunnet vi lever i er så.

01:10:21

Er så krevende, men at jeg skal stoppe der. Jeg synes egentlig nibber har sagt veldig mye av det jeg tenker, men fylkeskommunene?

01:10:28

Trenger muskler.

01:10:30

Og har et utrolig mulighet for å koordinere viktige samfunnsinteresser hvis det blir muligheten til det. Takk 1000 takk.

01:10:44

Med det, så vet jeg ikke om vi har blitt hvert fall litt klokere. Vi vet littegrann hvor folk står det, hvis vi kanskje også før vi startet, men jeg har lyst til å invitere også salen her.

01:10:54

Til å komme.

01:10:54

Med spørsmål og og og kommentarer til det vi har fått her sånn at vi vi åpner opp for det.

01:11:02

Er det noen som har noen spørsmål vi har?

01:11:06

Et par gode forskere her er 3 flotte politikere her, så er gode muligheter nå til å stille noen spørsmål.

01:11:16

Det pleier å være en veldig taletrengt forsamling ved greier å mobilisere her. Ja, dere slipper å måtte ta stilling til om dere er for eller mot fylkeskommunen altså.

01:11:30

Jeg, jeg sa at du begynte å sette.

01:11:32

Deg fremover på stolen, så kanskje du kunne.

01:11:35

Vise det ikke vent andre å tenke, så tenkte jeg kan jo spørre følge opp, men nastad.

01:11:42

Jeg bare lurer på DMI den partipolitikken deres. Hvordan tenker dere å håndtere en ting at kommunen blir større? Nå som jo, og det er veldig mange argumenter for det. Men hvordan tenker man at de kommuneoverskridende utfordringen skal?

01:12:00

Håndteres for.

01:12:01

Med så selv med større kommunale enheter, så er det fremdeles veldig mange av disse kommunene ved skridende utfordring som jeg har beskrevet her som ikke kan tas av kommunen alene.

01:12:14

Har dere tenkt?

01:12:15

På, hva vil dere gjøre med det? Altså er det noe mer sånn kommunesamarbeidet virkemidler der tenker på, hvis ikke det er fylkeskommunen, skal ta en koordinerende rolle. Hvem da?

01:12:25

Og hvordan da?

01:12:30

Du, du har rett i at det vil være området.

01:12:34

Det trengs en viss grad av koordinering, selv med med 354 kommuner. Det som er mitt viktige poeng er at det er kommunen som uansett er planmyndighet, som vi må ikke løfte da vekk til noen andre som skal vedta planer på vegne av komme.

01:12:49

Anna, jeg følte man gikk litt for langt. Jeg ser. Jeg er jo lokalpolitiker enda, så jeg føler det litt på kroppen. Og i Hordaland så har fylkestinget tatt seg en rolle II en regional plan om om sjøområdene der hensynet til akvakultur er veldig lite framtredende for kommunen føler at det å ha et oppdrettsanlegg genererer store vikt.

01:13:12

De viktige bidrag til verdiskapingen lokalt. Staten synes det er viktig med oppdrettskar og utnytte den, mens fylkeskommunen har liksom tatt den holdningen.

01:13:22

At nei, man må ha et stort sammenhengende verneområde og ikke ta i bruk denne ressursen og per i dag så kan det se ut som at at når fylkestinget gjør et vedtak, så har det rettslig binding som setter kommunen sin kommuneplan. Sjakk matt og da er det grunnen til at jeg er veldig kritisk til at at fylkeskommunen har den rollen i dag og at.

01:13:42

Og med understreker veldig tydelig at de skal ikke bli en overkommune, fordi at det er kommunen som skal veie ulike hensyn og si at her er det greit med oppdrettsanlegg.

01:13:51

Det er feil at at fylkestinget skal skal mene noe om det. I en enkelt kommune, mener jeg og og partiet mitt når det gjelder store samferdselsprosjekt, så har vi jo brukt statlig plan i større grad, og det vil være fornuftig å gjøre da da man har stor utbyggingsprosjekt som som går over flere kommer.

01:14:09

Ja, jeg har mye mer sansen for samarbeid mellom kommuner i å lage en felles interkommunal plan enn at man løfter beslutningen til fylkestinget.

01:14:18

For da er det hvert enkelt kommunestyre som må gjøre vedtaket og med anerkjenne at de har det siste ordet og ikke fylkestinget så så så jeg er ikke noen stor fan av fylkeskommunen som planmyndighet, og kommer aldri til å bli da for for jeg mener at det lokale hensynet og den nasjonale hensyn er viktigere enn enn akkurat fylkeskommunen sitt hensyn.

01:14:45

Ja, nå har jo en enstemmig komite nettopp nettopp avgitt innstilling om regionreformen, der det står at man skal styrke fylkeskommunen sin planlegger rolle og regjeringen har til og med foreslått å lovfeste regionalt planforum nettopp for å gi de her regionale planene større status.

01:15:05

Men men regional samordning handler jo om mye mer enn arealforvaltning som jo er viktig nok, altså ta videregående opplæring.

01:15:16

Ta altså i de fleste de fleste fylker sånn som vi kjenner dem i dag har jo et behov for å samordne sine utdanningstilbud på tvers av kommunene.

01:15:27

Og hvis vi tar de mer spesialiserte, altså det er mer spesialiserte fagutdanninger. Vi snakker om det som er tyde.

01:15:33

Blir det alle kommuner kan ikke ha en landbruksskole. Alle kommuner kan ikke ha blå linje på Hitra, nei på i Frøya.

01:15:42

Så ville det jo neppe blitt en nybygd videregående skole med blå linje dersom kommunen hadde ansvaret for videregående opplæring.

01:15:51

Det her er jo kun mulig fordi at man ser større geografiske områder og mange ulike næringer i sammenheng. Så så igjen det. Det er ikke et spørsmål om vi skal ha regionalt nivå i Norge.

01:16:03

Spørsmålet er om det er fylkesmannen som skal styre det her i fremtiden, eller om det er folkevalgte politikere?

01:16:13

Finn takk.

01:16:13

Jeg vil også.

01:16:15

Trekke opp littegrann det Steinar avsluttet med dette. Dette spennet mellom at man får får stadig større roller og oppdrag og oppgaver. Samtidig som finansieringen forsvinner littegrann. Kanskje KS du ikke? Du snakker ikke for ks her, men men allikevel det her er det noen utfordringer, ikke sant?

01:16:33

Jo, jeg snakker.

01:16:37

Ja, jeg tok først og fremst på meg KS hatten, men det er så fint med den, for den er poli.

01:16:41

Vask, så trenger ikke å være partipolitisk, fordi viktigste er jo det du er helt rett og det så jeg forstått også dette har vi tatt opp med med regjeringen i konsultasjonene jevnlige og kommer til å fortsette med det fordi økonomi gir en potens når du skal ut å samarbeide. Og hvis du da mener at du skal styrke en regional utviklingsaktør.

01:17:05

Og sier det i diverse stortingsmeldinger og så etterpå, så blir det. Og det er ikke bare regjeringen som kan klandres der også forhandlinger om et statsbudsjett og Stortinget til slutt, som da vedtar endelig statsbudsjett.

01:17:17

Og så sitter man da og forhandler bort regionale utviklingsmiljøer som er noen av virkemidlene. Og så er de ganske beskjedne når du tenker på at man bruker 100 milliarder, var det dere hadde tallet til fylkeskommunene samlet 100 milliarder.

01:17:30

Altså, du bruker kanskje en halvannen milliard, var det vel? Og så er det kanskje nede i én milliard nå.

01:17:34

Så er det jo.

01:17:34

Egentlig vet du hva det er ganske smålig.

01:17:37

AB.

01:17:37

Fra de små midlene når det gjelder hvis man virkelig mener at de skal bidra til regional utvikling, så så egentlig så skjønner jeg ikke logikken i det jeg personlig, men det tar jeg nå opp med regjeringen.

01:17:48

Jeg tar opp med Stortinget. Jeg møter de på høringer. Poenget må jo være at man faktisk får til det man har bedt de om å gjøre.

01:17:55

Da bør man jo ha på det, så jeg tror alle partier har noe å svare for, sa jeg. Jeg forsvarer egentlig ingen. Jeg synes alle partier har noe å svare for, og det som er problemet er at disse utviklingsmidlene.

01:18:05

Noen av de er på en måte sånn. De har ikke noen etikett på seg, og derfor så er det lett å ta det igjen.

01:18:10

Forhandlingssituasjon i Stortinget også når man skal begynne å finne inndekninger på hjertebarna i for partiene når man skal forhandle, så er det lett å ta de, fordi de er jo egentlig helt fri, og de kan brukes til interreg de kan brukes til å altså europeisk samarbeidsprosjekt.

01:18:25

Vi kan brukes til næringsprosjekter sammen, lokalt næringsliv og så videre og så videre, så de har på en.

01:18:29

Måte ikke noe de.

01:18:30

Har ikke noe etikett på at det skal.

01:18:32

Gå til barnevernet.

01:18:33

Eller til.

01:18:34

Videregående opplæring med det det kan brukes for å fremme og skape verdier arbeids.

01:18:39

Passiv, kulturattraksjoner og så videre, så det er lett å ta de, men poenget er jo at det er jo jeg.

01:18:45

Det er ganske kjipt da å ta den lille båten når du ser på et statsbudsjett som er så stort som det er.

01:18:50

Men det skjer hele tiden, og jeg tror det skyldes at det nå er, så det er ikke noe definert den skal brukes til, men det er interessant når vi da vet at Norge bruker milliarder på å kjøpe seg inn i europeiske programmer.

01:19:01

Og vi får beskjed fra ud om, at de ønsker, at kommuner og fylkeskommuner skal hente tilbake mye av de milliardene som går til, for eksempel horisont tjuetjue.

01:19:09

Men da må man jo ha noe egenkapital ja, men så tar vi jo inndra de da. Ja, pokker er igjen da til regional utvikling eller til å hente hjem god forskning for å for å utvikle norske samfunnet. Så for meg så er det helt sånn.

01:19:23

Ja hodet i armen og armen i bind eller noe sånt noe politikk og jeg skjønner altså ikke. Jeg tror alle har noe å svare for på det området, men du du trenger økonomiske muskler for å drive den rollen de skal gjøre.

01:19:36

Og så har i mange andre roller i tillegg, men jeg synes som sagt det eksempelet nede i nede i Halden, hvor man altså går inn og ser på smart energy på sånn smart grid, altså disse disse energinettverket

hvordan man tenker teknologiutvikling. Og så må man altså hentet tilbake 1,25 milliarder 33% av alle horisont. 20 midler har gått altså til øst.

01:19:59

Fordi du har.

01:20:00

Koblingen mellom lokale e altså stemmeandel entreprenører, innovatører og offentlige og akademia. Så henter man tilbake og lager arbeidsplasser, og de går jo ut og skal ha 50 nye medarbeidere, 16 nye medarbeidere og vokser fordi man faktisk nytter seg av forskning, utvikler samfunnet og henter tilbake spennende prosjekter til regionen.

01:20:22

Du hever kompetansen, så jeg mener det.

01:20:24

Er så mye suksesshistorier.

01:20:25

Viser til at Stortinget burde hatt temadag om.

01:20:30

Hva de faktisk får til der ute?

01:20:34

Takk og da salen våkna litt til livet her, i alle fall. Kjempebra navn og.

01:20:40

Hei, mitt navn er jon Petter Arntzen.

01:20:42

Jeg er sekretariatsleder for østlandssamarbeidet. Vi skal møte neste fredag, og da hvor alle fylkesordførerne og opposisjonslederen og fylkesrådene kommer, og vi skal blant annet diskutere regionreformen på det møtet, så et konkret spørsmål til helga Pedersen, skal vi vente til dette valget med å begynne?

01:21:00

Å tilpasse oss.

01:21:01

Og forberede oss på den nye regionreformen.

01:21:03

Ellers skal ellers skal vi sette i gang med å tilpasse oss det som ligger i innstillingen fra komiteen.

01:21:13

Sånn passe herlig konkret?

01:21:20

1000 takk for spørsmålet setter jeg veldig.

01:21:21

Stor pris på.

01:21:23

Altså vil jeg først bare komme med en replikk til gunn Marit, som holdt et veldig godt innlegg, men bare for the bracket. Arbeiderpartiet har ikke vært.

01:21:28

Med på å kutte i de regionale utviklingsmidler.

01:21:32

Ja, nei, du å. Nei, nei, ja, det må være i så.

01:21:35

Fall veldig mange år.

01:21:36

Siden den ble økt kraftig under rødgrønne regjeringen, men la oss nå la oss nå snakke om fremtiden.

01:21:44

Arbeiderpartiet kommer for det første til å stemme imot nye weekend. Vi mener vi altså. For det første, så ønsker vi ikke å tvangssammenslå fylker.

01:21:52

Og for for det andre så er det en merkelig konstellasjon og å behandle fra Halden til hallingskarvet som en bo og arbeidsmarkedsregionen og enda ha en hovedstadsregionen uten hoveds.

01:22:02

Ta den det her tror vi ikke et godt bidrag til å løse samfunnsutfordringer på en bedre måte, og dessuten er det sånn at dersom vi vinner valget og kommer i regjering, så vil vi ikke gjennomføre tvangsvedtak som fylkeskommunene ikke står ved.

01:22:18

Så hvis et minst ett av de fylkene som er berørt ber den nye regjeringen om å omgjøre det vedtaket, så vil vi omgjøre det.

01:22:27

Og det her som nå omtales som en regionreform, er jo strengt tatt ikke. Det er fordi at man har jo ikke avklart framtidige oppgaver til det regionale folkevalgte nivå. Det er jo en ren struktur gjennomgang som ikke har forankring, altså bortsett fra Agder.

01:22:43

Så har det jo ikke forankring i de fylkene det gjelder, og det kjøres jo gjennom i Stortinget med knappest mulig flertall.

01:22:51

Og så hvis ja bank i bordet ønsker ikke det, men hvis helga andre er da snubler i trappen.

01:22:56

På vei inn i salen i neste uke, så kan jo det vippe flertallet og på et så spinkelt grunnlag kan man ikke gjennomføre den type den type strukturendringer.

01:23:08

Så ja.

01:23:09

Det er første jeg sa til kommunalminister sammen, når han tiltrådte var at når det gjelder kommunereform for da ble det lansert som en stor ambisjon.

01:23:18

Her må dere få bredest mulig flertall på Stortinget, for det er det eneste som bærer i et langsiktig perspektiv.

01:23:23

Så jeg er veldig lei meg for at ikke man har klart å få et et veldig bredt forlik som bærer utover fireårsperioder.

01:23:29

For det nytter ikke å gjøre sånne store reformer til omkamper hvert fjerde, og det er det det er direkte uansvarlig.

01:23:35

Men når det er sagt.

01:23:36

Så synes jeg jo at.

01:23:38

Og jeg er enig i helga på ett om at vi gjerne skulle sett flere oppga.

01:23:41

Men jeg har lyst til å minne om at i 22.010 så klarte jo selv ikke en flertallsregjering med 3 partiprogrammer som alle sa at de skulle styrke de regionale, klarte vi ikke å gjøre det, og de fikk ikke noe særlig mye mer oppover den gangen. Eller jeg skulle gjerne sett mer oppover nå, men dere hadde lyst til å si var at jeg tror vi må starte å være litt prinsipiell og si at hvis vi ønsker et regionalt nivå, så må vi starte gjerne kunne gjerne putte over oppgaver i nå, men hvis man virkelig mener noe med å samle inn fragmentert stat i de nye regionale strukturene som etableres, så det ville vært uansvarlig gjort alt det i en jafs.

01:24:12

Og det er jo derfor dette ekspertutvalget skal sette seg ned og se hva kan flyttes over? Hva er hensiktsmessig? Hvor er gråsonen?

01:24:17

Og så videre.

01:24:18

Og det må nødvendigvis ha sørge til, hvis ikke så ville vært direkte uansvarlig, men at det kunne vært mer oppgaver i denne reformen.

01:24:24

Det er enig, men det ville vært uansvarlig å putte alt det vi snakker om. Om det er innenfor kulturminner om det innenfor enda mer på samferdsel burde samles i en stasjon. Aldri det.

01:24:33

Om det er helse eller om det er innenfor for alle de på Innovasjon Norge, næringsutvikling og så videre. Så vi så må man jo på en måte med respekt å melde å ha noe noe utredninger i bånd før man flytter den fragmenterte stat i den samme regionale inndelingen. Men for all del, jeg skulle gjerne sett mer enn det som ligger her nå.

01:24:52

Ja løfter om omkamp allerede.

01:24:56

Ja det vil ha samme med c som jeg så på nittitallet. Da var det motsatt av Arbeiderpartiet, kjørte reformer og Høyre og oss sa nei, og nå er det motsatt, så det er vel bare en takk for sist, eller?

01:25:07

Men en et ønske om å om å ikke ta ansvar for å gjennomføre ting som er er nødvendig. Skulle gjerne hatt med.

01:25:14

Flere var glad for.

01:25:15

At dere kom på oppløpssiden vi en kommune sånn at at dere er med å bestemme noe i denne reformen.

01:25:22

Men selvfølgelig skal vi igjen at et bredere samarbeid registrerer. Da blir det ikke, så får jeg håpe at for ettertid, og så får man si at da er det én én i forhold til å obstruere hverandre sine reformer.

01:25:32

Den 90 tallet så høyrepartiene nei til og den her har dere sagt nei til, og så håper jeg at.

01:25:37

Hadde kunne akseptert vedtak som er gjort og ikke har fokus på reversering. Jeg tror Arbeiderpartiet gir en liten tabbe med å sette i gang reversering.

01:25:47

Man får en rasende fylkesordfører i Hordaland mot seg. Man får mange lokale Arbeiderparti folk som advarer mot dette, så hvor klokt det er å få en kommunal og reversering minister etter valget.

01:25:56

Det vet jeg ikke. Det beste er jo da ikke skifte ut regjeringen og la han fortsette III 4 år til sånn at det disse tingene er fortsatt seg og så er og og så er det ikke et første ledd i å legge ned det regionale nivået.

01:26:10

Med mindre at fylkespolitikerne selv gir seg overflødige. Hvis jeg griper rommet, så vil fylkeskommunen ha det bedre.

01:26:16

Tenkte jo.

01:26:16

Men når vi.

01:26:17

Dessverre springer fra tv 2 vil ha en kommentar om denne innstillingen vår, og som vi gjorde i dag, så gleder meg statene. Jeg prøver ikke å snuble, men.

01:26:28

Heldigvis er det 2 stykker som har snublet samtidig for at det skal forrykke det heller, men det blir spennende å.

01:26:32

Trene med full salt ja 1000 takk for dere kommer det er alt.